

باسمہ تعالیٰ

آمین نامہ اجرایی انجمن ہای علمی طلاب

معاونت پژوهش

ادارہ کل دفتر پژوهشگران و مراکز پژوهشی

ادارہ امور پژوهشگران و انجمن ہای علمی

بسمه تعالی

آمین نامه اجرائی انجمن های علمی طلاب جامعه المصطفیٰ صلوات الله علیهم

مقدمه:

به منظور حمایت و تقویت روحیه و توان علمی دانش پژوهان و دانش آموختگان مستعد و توانمند و فراهم آوردن زمینه های مناسب برای فعالیت های جمعی، همچنین بهره گیری از توانمندی و خلاقیت آنان در تحقق توسعه علمی و نهضت تولید علم و جنبش نرم افزاری، انجمن های علمی در حوزه های مختلف دانش، طبق مفاد این آیین نامه تشکیل می شوند و به فعالیت می پردازند. در این آیین نامه جامعه المصطفیٰ العالمیه با عنوان اختصاری المصطفیٰ درج خواهد شد.

بخش اول: کلیات و اهداف

الف: کلیات

ماده (۱) انجمن علمی طلاب، تشکلی با ماهیت علمی و پژوهشی است که توسط دانش پژوهان المصطفیٰ با هدف تقویت نشاط و توان علمی و مشارکت دانش پژوهان در فعالیت های گروهی علمی در رشته های تحصیلی و موضوعات میان رشته ای مراکز صغی داخلی و خارج المصطفیٰ تأسیس می گردد.

ماده (۲) اتحادیه انجمن های علمی طلاب، مجموعه ای است متشکل از همه دبیران انجمن های علمی که در یک رشته تحصیلی مشابیه، تشکیل شده اند و به فعالیت می پردازند.

ماده (۳) شورای دبیران، شورایی است که دبیران تمام انجمن های یک واحد آموزشی عضو آن هستند و به فعالیت می پردازند.

ماده (۴) شورای سیاست گذاری و نظارت بر انجمن های علمی: به منظور سیاست گذاری و نظارت بر فعالیت های انجمن های علمی، شورایی در المصطفیٰ با این عنوان تشکیل می گردد.

ماده (۵) مجمع عمومی: از گردهم آیی اعضای پیوسته انجمن به صورت عادی یا فوق العاده تشکیل می شود.

ماده (۶) محور فعالیت های علمی انجمن ها:

۱- مناظره و نقد علمی؛

۲- هم اندیشی، نشست و همایش های تخصصی؛

۳- مطالعات و پژوهش های علمی؛

۴- نشر و ترویج یافته های علمی؛

۵- فعالیت های کمک آموزشی؛

۶- انتشار مجلات؛

۷- کارورزی پژوهشی.

ماده ۷) در هر سال تحصیلی، انجمن های علمی با توجه به نوع و میزان فعالیت، بودجه، تعداد اعضا، سطح تحصیلی و...، بر اساس شیوه نامه سطح بندی انجمن های علمی، تعیین سطح می شوند.

ماده ۸) بودجه هر انجمن بر اساس سطح و سرانه آن انجمن و برنامه های اعلام شده از سوی انجمن برای سال جاری تعیین می شود، این بودجه به صورت حمایتی بوده و بخشی از هزینه های انجمن را تأمین می کند.

ماده ۹) مجوز برنامه ها و فعالیت های مشترک فرامدرسه ای انجمن ها که در سطح المصطفی (ص) برگزار می شود توسط معاونین پژوهش مراکز صنفی و مجوز برنامه ها فعالیت های فراتر از سطح المصطفی (ص) توسط معاونت پژوهش ستاد صادر می شود.

ماده ۱۰) فعالیتهای انجمن های علمی صرفاً در چارچوب این آیین نامه و اساسنامه انجمن مجاز می باشد و هرگونه فعالیت صنفی، سیاسی و ... توسط انجمن ها مجاز نیست.

ماده ۱۱) انواع عضویت در انجمن های علمی:

۱- اعضای پیوسته: عبارتند از کسانی که تحصیلات آنها در همان رشته بوده و یا در آن رشته تخصصی دارند و حداقل دارای مدرک سطح ۳ یا در حال تحصیل در این مقطع باشند.

۲- اعضای وابسته: عبارتند از کسانی که در آن رشته تحصیل ندارند ولی نسبت به آن رشته آگاهی و یا مطالعاتی دارند.

۳- اعضای افتخاری: شخصیت هایی هستند که مقام علمی آنان در زمینه دانش انجمن حائز اهمیت است.

تبصره: عضویت فارغ التحصیلان المصطفی علیه السلام در انجمن علمی رشته تحصیلی خود که دارای رتبه الف و ب هست بلامانع است.

ماده ۱۲) شرایط عضویت در انجمن های علمی:

۱- پذیرش اساسنامه انجمن؛

۲- داشتن صلاحیت های اخلاقی؛

۳- در جریان بودن پرونده عضو.

۴- اعضای وابسته باید حداقل در حال گذراندن دوره کاردانی یا نیمسال اول و دوم کارشناسی باشند.

۵- اعضای افتخاری باید از شخصیت هایی باشد که مقام علمی آنان در زمینه دانش انجمن حائز اهمیت است.

تبصره ۱: شرایط عضویت در انجمن های خارج از کشور، براساس مقررات واحد آموزشی مربوط خواهد بود.

تبصره ۲: عضویت فارغ التحصیلان در صورتی که بیش از ۲۰٪ تعداد کل اعضای انجمن نباشد، پذیرفته می شود.

ماده ۱۳) وظایف اعضای انجمن:

۱- حضور در مجمع عمومی سالانه انجمن؛

۲- مشارکت در برنامه های علمی انجمن؛

۳- انجام فعالیت پژوهشی برای انجمن؛

۴- رعایت کلیه قوانین و آیین‌نامه‌های انجمن.

ب: اهداف

ماده (۱۴) اهداف تشکیل انجمن‌های علمی:

- ۱- شناسایی و ساماندهی استعدادها و ذخایر علمی المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در قالب رشته‌های تخصصی؛
- ۲- زمینه‌سازی برای بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های تخصصی دانش‌پژوهان و دانش‌آموختگان؛
- ۳- زمینه‌سازی تعمیق و توسعه مباحث علوم اسلامی و انسانی در میان اعضاء، با بهره‌گیری از توان علمی گروهها و اعضای هیأت علمی؛
- ۴- تقویت و گسترش روحیه پرسشگری، آزاداندیشی، نقد و مناظره مبتنی بر آموزه‌های اسلامی در قالب فعالیت‌های جمعی؛
- ۵- تقویت و تحکیم پیوندهای المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ با بخش‌های مختلف جوامع علمی.

بخش دوم: ارکان و وظایف انجمن‌ها

الف) مجمع عمومی

ماده (۱۵) مجمع عمومی عادی، سالی یک بار تشکیل می‌شود، برای رسمیت جلسه، حضور اکثریت مطلق (نصف به اضافه یک) اعضای پیوسته و برای تصویب هر موضوع، رأی موافق اکثریت نسبی حاضر در جلسه ضرورت دارد.

ماده (۱۶) وظایف مجمع عمومی عادی

- ۱- انتخاب اعضای شورای مرکزی انجمن و یک نفر به عنوان ناظر فعالیت‌های شورای مرکزی انجمن برای مدت دو سال؛
- ۲- استماع گزارش شورای مرکزی انجمن و تصمیم‌گیری در مورد پیشنهادهای آنان؛
- ۳- رایحه پیشنهاد برنامه‌ها و فعالیت‌های انجمن؛

ماده (۱۷) مجمع عمومی فوق‌العاده، بنابر تشخیص شورای مرکزی انجمن تشکیل می‌شود. و برای به رسمیت رسیدن، حضور اکثریت مطلق (نصف به اضافه یک) اعضای پیوسته و برای تصویب هر موضوع رأی موافق اکثریت نسبی افراد حاضر ضرورت دارد.

ماده (۱۸) وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده:

- ۱- پیشنهاد انحلال انجمن به شورای سیاست‌گذاری و نظارت بر انجمن‌های علمی؛
- ۲- عزل و قبول استعفای اعضای شورای مرکز؛
- ۳- تصویب اساسنامه و بازنگری آن.

ب) شورای انجمن علمی

ماده (۱۹) شورای انجمن علمی متشکل از ۵ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل است که با انتخاب مجمع عمومی از میان اعضای پیوسته انجمن، با کسب اکثریت نسبی آرا انتخاب می‌شوند.

تبصره: اعضای اصلی و علی‌البدل در رشته‌هایی با فراگیری بیش از ۱۵۰ دانش‌پژوه متشکل از ۷ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل خواهد بود.

ماده ۲۰) شرایط داوطلبان عضویت در شورای انجمن علمی

۱- اشتغال به تحصیل در رشته مربوط؛

۲- عدم عضویت در شورای مرکزی انجمن‌های علمی دیگر؛

تبصره ۱: اعضای شورای دیگر تشکلهای در صورت استعفا یک ماه قبل از برگزاری انتخابات انجمن‌های علمی و پذیرش آن می‌توانند داوطلب

عضویت در شورای انجمن علمی شوند؛

تبصره ۲: از اعضای فارغ‌التحصیل انجمن، فقط یک نفر می‌تواند عضو شورای انجمن باشد. و بقیه باید شاغل به تحصیل باشند.

۳- از اعضای پیوسته انجمن باشد.

۴- تأیید صلاحیت توسط مرکز مربوطه؛

۵- گذراندن حداقل یکسال تحصیلی برای دانش‌پژوهان مقطع کارشناسی.

ماده ۲۱) وظایف شورای انجمن علمی:

۱- جذب و پذیرش اعضای جدید انجمن.

۲- برنامه‌ریزی، ساماندهی، اجرا، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های انجمن.

۳- انتخاب یکی از اعضای شورای انجمن به عنوان دبیر انجمن به مدت دو سال و اعلام آن به معاون پژوهش.

۴- برقراری ارتباط مستمر با انجمن‌های علمی دانش‌پژوهان و انجمن‌های علمی تخصصی المصطفی ﷺ و نهادهای و سازمان‌های داخلی و خارج

از کشور برای انجام فعالیت‌های مشترک علمی، با هماهنگی معاونت پژوهش.

۵- ارائه اساسنامه انجمن علمی جهت اخذ مجوز فعالیت از معاونت پژوهش المصطفی ﷺ.

۶- همکاری و ارتباط مستمر با مدیر و اعضای هیأت علمی گروه آموزشی ذریبط برای تحقق اهداف و فعالیت‌های علمی انجمن.

۷- تشکیل کارگروه‌ها و کمیته‌های علمی و نظارت بر عملکرد آنها.

۸- برگزاری مجمع عمومی عادی و فوق العاده.

۹- حفظ و نگهداری اموال انجمن، تصویب هزینه‌های مالی برنامه‌ها.

۱۰- پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه انجمن علمی به معاونت پژوهش و ارائه گزارش سالانه آن به معاونت پژوهش و مجمع عمومی انجمن.

ج: رئیس انجمن

ماده ۲۲) اعضای شورای انجمن از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس انجمن به مدت دو سال انتخاب خواهند کرد که در چارچوب

اساسنامه انجمن و این آیین‌نامه فعالیت خواهد کرد.

ماده ۲۳) وظایف رئیس انجمن:

۱- برگزاری جلسات شورای انجمن؛

۲- پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات شورای انجمن؛

۳- شرکت در جلسات شورای رؤسای انجمن‌های علمی واحد آموزشی و ارائه گزارش مستمر به شورای انجمن؛

۴- انجام کلیه امور حقوقی و اداری انجمن.

د: شورای رؤسای انجمن‌های علمی

ماده ۲۴) در هر واحد آموزشی که حداقل ۳ انجمن علمی دانش‌پژوهان تشکیل شده باشد، شورای رؤسای انجمن‌های علمی، با حضور رؤسای کلیه انجمن‌های علمی دانش‌پژوهان تشکیل می‌شود.

ماده ۲۵) شورای رؤسای انجمن‌های علمی از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس شورا انتخاب می‌نمایند که براساس آیین نامه داخلی شورا فعالیت خواهد کرد.

ماده ۲۶) وظایف رئیس شورای رؤسای انجمن‌های علمی:

۱- شرکت در جلسات مشترک با رؤسای شورای رؤسای واحدهای آموزشی؛

۲- هماهنگی جهت برگزاری جلسات شورای رؤسای انجمن‌های علمی و ارائه گزارش آن به معاونت پژوهش؛

ماده ۲۷) وظایف شورای رؤسای انجمن‌های علمی:

۱- پیشنهاد و تصویب طرح‌های مشترک و هماهنگی در اجرای آن؛

۲- انتخاب رئیس شورای رؤسا؛

۳- ایجاد هماهنگی و رسیدگی به مسائل بین انجمن‌های علمی.

بخش سوم: فرآیند و ضوابط تشکیل انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی

فرآیند تأسیس انجمن علمی

ماده ۲۸) در هر واحد آموزشی متناظر با هر رشته دانشگاهی یا حوزوی، یک انجمن علمی می‌تواند تشکیل شود.

ماده ۲۹) برای تأسیس انجمن علمی، حداقل ۵ نفر از دانش‌پژوهان رشته ذیربط تقاضای خود را به معاون پژوهش واحد آموزشی ارائه می‌دهند.

ماده ۳۰) معاون پژوهش واحد آموزشی در خصوص پیشنهاد تأسیس انجمن علمی در رشته‌های موجود در آن واحد در صورت نبود انجمن در رشته مورد نظر، پس از مشورت و تایید گروه یا گروه‌های علمی مربوط، موافقت خود را برای تأسیس انجمن اعلام و نسبت به فراخوان ثبت‌نام داوطلبان عضویت و برگزاری انتخابات شورای مرکزی انجمن اقدام می‌نماید. ولی در خصوص پیشنهاد تأسیس انجمن علمی در موضوعاتی، غیر از رشته‌های موجود در آن واحد باید با مجوز معاونت پژوهشی ستاد اقدام نماید.

تبصره ۱- در صورت نبود معاون پژوهش، به صلاحدید رئیس واحد آموزشی یکی از معاونان عهده‌دار وظایف خواهد شد.

تبصره ۲- زمان برگزاری مجمع و انتخابات به معاونت پژوهش ستاد اطلاع‌رسانی شود.

ماده (۳۱) پس از عضوگیری و تصویب نهایی اساسنامه در مجمع عمومی، اعضای انجمن که شرایط عمومی داوطلبان را دارا می‌باشند، می‌توانند داوطلب عضویت در شورای انجمن علمی شده و پس از تأیید نهایی، انتخابات برگزار خواهد شد.

تبصره - فقط اعضای پیوسته انجمن حق رأی و حق داوطلب شدن جهت عضویت در شورای انجمن مربوطه را دارند.

ماده (۳۲) معاون واحد آموزشی صلاحیت نامزدها را بر طبق مفاد این آیین‌نامه، بررسی و احراز و پس از اعلام اسامی نامزدها انتخابات را با اعلام قبلی برگزار می‌کند.

تبصره ۱- در انتخاب اولین شورای انجمن پس از تأسیس، فقط دانش‌پژوهان شاغل به تحصیل در رشته مورد نظر حق رأی و حق داوطلب شدن را دارند.

تبصره ۲- شورای منتخب، حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از برگزاری انتخابات باید اساسنامه انجمن را تدوین و به معاونت پژوهش ارسال نماید.

تبصره ۳- تأسیس انجمن منوط به وجود حداقل ۱۴ عضو پیوسته خواهد بود.

ماده (۳۳) یک ماه قبل از پایان مدت قانونی فعالیت شورای انجمن، این شورا با تشکیل هیأت اجرایی انتخابات شامل یک نماینده از اعضای شورای انجمن‌ها (با شرط عدم داوطلبی)، یک نماینده از شورای رؤسای انجمن‌های واحد آموزشی و یک نماینده از طرف معاونت پژوهش نسبت به برگزاری انتخابات دوره جدید، اقدام و صورت‌جلسه را برای معاون واحد آموزشی ارسال خواهد کرد.

تبصره- در صورت داوطلب شدن تمام اعضای شورای انجمن یکی از اعضای انجمن به عنوان نماینده به هیأت اجرایی معرفی می‌شود.

فرآیند تأسیس انجمن میان‌رشته‌ای

ماده (۳۴) جهت تشکیل انجمن علمی میان رشته‌ای، ۵ نفر از دانش‌پژوهان به عنوان هیأت مؤسس دلایل توجیهی، اساسنامه پیشنهادی و تقاضای خود را به معاون پژوهش واحد آموزشی ارائه و پس از تأیید ایشان جهت تصمیم‌گیری به معاونت پژوهش ستاد ارسال می‌شود. در صورت موافقت معاونت پژوهش ستاد با تشکیل انجمن علمی میان رشته‌ای، مراتب به واحد آموزشی اعلام و هیأت مؤسس نسبت به فراخوان عضویت در انجمن اقدام خواهد کرد.

فرآیند تأسیس اتحادیه انجمن‌های علمی

ماده (۳۵) انجمن‌های علمی رشته‌های مشابه می‌توانند نسبت به تشکیل اتحادیه انجمن‌های علمی آن رشته‌ها اقدام نمایند که ضوابط و شرایط تأسیس اتحادیه در چارچوب این آیین‌نامه و دستورالعمل تشکیل و فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی خواهد بود.

ماده (۳۶) هیأت مؤسس اتحادیه حداقل ۳ تن از نمایندگان انجمن‌های علمی در یک رشته علمی معین می‌باشند که درخواست مجوز تأسیس و فعالیت را به شورای سیاست‌گذاری و نظارت، ارائه می‌نمایند. محتوای این درخواست مشتمل بر موارد زیر است:

۱- تقاضای عضویت بیش از نیمی از تشکل‌های علمی موجود آن رشته در المصطفی ﷺ، به همراه نامه تأیید هر یک از انجمن‌ها که بر مبنای آن، معاون پژوهش واحد آموزشی تأسیس و فعالیت آن انجمن را تسجیل کرده باشد.

۲- ارائه پیش‌نویس اساسنامه اتحادیه که به امضای تشکل‌های متقاضی عضویت رسیده باشد.

ماده ۳۷) شورای سیاستگذاری پس از دریافت درخواست هیأت مؤسس، حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به بررسی آن درخواست اقدام می‌نماید.

ماده ۳۸) سلسله مراتب رسیدگی به امور شکایات و یا اعتراض در کلیه مراحل انتخابات، معاون پژوهش واحد آموزشی و در صورت عدم رسیدگی به عهده معاونت پژوهش سازمان مرکزی خواهد بود.

بخش چهارم: شورای سیاستگذاری و نظارت بر انجمن‌های علمی طلاب و انجمن‌های علمی پژوهشی

ماده ۳۹) ترکیب شورای سیاستگذاری و نظارت، به شرح ذیل می‌باشد:

۱- معاون پژوهش المصطفی ﷺ (رئیس شورا)؛

۲- مدیر کل دفتر پژوهشگران و مراکز پژوهشی (دبیر شورا)؛

۳- کارشناس مسئول اداره امور پژوهشگران و انجمن‌های علمی؛

۴- هفت نفر از معاونان یا مدیران گروه‌ها به پیشنهاد معاونت پژوهش ستاد و تأیید ریاست المصطفی ﷺ

ماده ۴۰) وظایف شورای سیاستگذاری و نظارت بر انجمن‌های علمی:

۱- سیاستگذاری و تعیین خط‌مشی‌های کلان انجمن‌های علمی المصطفی ﷺ؛

۲- نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی در چارچوب قوانین و مقررات و رسیدگی به شکایات و تخلفات و حل اختلافات؛

تبصره: در صورتی که شورای مرکزی انجمن علمی یا شورای دبیران واحد آموزشی به اساسنامه انجمن عمل ننمایند، شورای سیاستگذاری برای بار اول به شورای مرکزی انجمن یا شورای دبیران تذکر، و در صورت تکرار برای بار دوم اخطار کتبی می‌دهد و در صورت تکرار دبیر انجمن یا دبیر شورای دبیران باید در شورای سیاستگذاری، دلایل خود را توضیح دهد. در صورتی که انجمن یا نماینده شورای دبیران نتوانند شورای سیاستگذاری را قانع نمایند این شورا به شرح ذیل درباره انجمن تصمیم خواهد گرفت:

الف- انحلال شورای مرکزی انجمن که در این صورت معاون واحد آموزشی موظف است ظرف مدت ۲ ماه انتخابات شورای مرکزی را برگزار نماید و اعضای شورای مرکزی منحل شده برای یک دوره نمی‌توانند نامزد انتخابات شوند.

ب) چنانچه تخلفی انضباطی متوجه شخص حقیقی از اعضای شورای مرکزی یا اعضای شورای دبیران باشد، به کمیته انضباطی معرفی خواهد شد.

۳- بررسی و تصویب برنامه‌های پیشنهادی انجمن‌های علمی که در عرصه بین الملل برگزار می‌گردد.

۴- تصویب آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مربوط به انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی و نظارت بر حسن اجرای آن.

این آیین‌نامه در ۴۰ ماده در تاریخ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، قابل اجرا است.